

Norecopa
Veterinærinstituttet
Postboks 750 Sentrum
0106 Oslo
www.norecopa.no
Saksbehandler: Adrian Smith
(adrian.smith@vetinst.no)
22. juni 2009

Fasting hos gnagere

Norecopas anbefalinger

1. Det kan være urealistisk å regne med at man kan utarbeide én standard som dekker alle tilfeller der fasting er aktuelt, men det bør være en betingelse at de fysiologiske og adferdsmessige konsekvensene av fastingen på den aktuelle arten og aldersgruppe er kjent.
2. I alle studier der fasting foreslås, f.eks. før peroral administrasjon, bør behovet for fastingen, graden og varigheten av fasteperioden samt de potensielle konsekvensene for dyrene utredes grundig, om nødvendig ved hjelp av egne pilotforsøk dersom litteraturen er mangelfull. Vurderingene bør foretas av personer som kjenner dyreartene og gjerne også de aktuelle individene godt.
3. Plutselig og uventet fasting bør unngås. Gradvis tilvenning til perioder uten førtilgang, eller til førrestriksjoner, tolereres trolig mye bedre.
4. Fasteperioden bør helst være på dagtid, når dyrene spiser mindre mat. Det kan godt hende at tilstrekkelig tømning av magetarmtraktus oppnås etter ca. 6-8 timers faste, slik at forsøket kan begynne på ettermiddagen eller kvelden samme dag.
5. Fasting på 15 timer eller mer bør betraktes som dyreforsøk og bør søkes om på vanlig måte. *Dette gjelder også fasting hvor det er en reell fare for at dyrene kommer til å stå uten tilgang på mat i 15 timer eller mer, f.eks. i situasjoner der ventetiden kan bli lenger enn antatt.* Det må allikevel kunne være opp til den lokale ansvarshavende å avgjøre om en periode med fasting faller inn under definisjonen av dyreforsøk eller begrepet unødig belastning.
6. Enhver fasting (uansett varigheten) bør betraktes som unntaket, ikke regelen, og en tungtveiende vitenskapelig begrunnelse bør foreligge. Begrunnelser basert på praktiske hensyn til operatørene, for å unngå overtidsutbetaling eller fordi det er lange tradisjoner for å faste, er ikke tilstrekkelige.
7. Avgjørelsen bør tas i samarbeid mellom forsøksdyrteknikerne, forskerne, veterinæren og den lokale etiske komitéen.
8. Kryssende hensyn mellom studiets krav og dyrevelferd bør diskuteres. Det må være klart hvem som har det siste ordet dersom konsensus ikke kan oppnås. Under dagens

norske system bør dette være den lokale ansvarshavende, eventuelt Forsøksdyrutvalget. Tvil bør komme dyrene til gode.

9. Energitilskudd i fasteperioden, f.eks. i form av en sukkerløsning, bør gis hvor mulig, for å tilfredsstille dyrets energibehov.
10. Tilstrekkelig stell og tilsyn bør etableres og iverksettes. Studier som innebærer fasting bør legges til perioder når det er tilstrekkelig teknisk og vitenskapelig bemanning, for å kunne reagere raskest mulig dersom dyrene oppfører seg anderledes enn forventet.
11. Indikatorer, helst ved bruk av kontinuerlige data (f.eks. vekttap i gram, glykogenlagre i leverceller o.l.) bør identifiseres og brukes aktivt for å kunne følge effekten av fastingen på dyret.

Et eller flere humane endepunktet må fastsettes, og disse må brukes aktivt under forsøket, spesielt hvis dyret nærmer seg grensene som er satt opp for forsøket.